

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.III.30.469/2013/4. szám

A Szegedi Ítéltábla a Dr. Varga István ügyvéd által képviselt **(felperes neve, címe)** alatti székhelyű felperesnek – a Dr. Papp István Richárd Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Papp István Richárd ügyvéd) és a Georgi-Földvári-Oláh Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Oláh István ügyvéd) által képviselt **(alperes neve, címe)** alatti székhelyű alperes ellen jogalap nélküli gazdagodásból eredő követelés iránt indított perében a Gyulai Törvényszék 2013. október 3-án kelt 3.G.40.038/2013/7. számú ítéletével szemben a felperes 8. sorszám alatt előterjesztett fellebbezésére tekintettel lefolytatott másodfokú eljárásban – amely során az alperes 2. sorszám alatt csatlakozó fellebbezéssel élt – meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit azzal a pontosítással hagyja helyben, hogy a marasztalási tőkeösszeg után a késedelmi kamat mértékének és számításának 2013. július 1. napjától történő megváltozására vonatkozó rendelkezést mellőzi.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 30.000,-(Harmincezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, fizessen meg az államnak – külön felhívásra – 161.800,-(Egyszázhatvanegyezer-nyolcszáz) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Kötelezi alperest, hogy csatlakozó fellebbezésére – leletelezés terhével – pótlólag 8 napon belül rójon le 14.400,-(Tizennégyezer-négyszáz) Ft eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

A felperesi társaság 1992. április 24-én alakult, tevékenységi körébe tartozik – többek között – a vadgazdálkodás, valamint vadgazdálkodási szolgáltatások nyújtása. Közte és az alperes jogelődje, a **(jogelőd neve)** között 1992-ben határozott időtartamra, 5 gazdálkodási évre szóló „vadellátási szolgáltatási szerződés” jött létre, melyben rögzítették, hogy az alperesi jogelőd az 1961. évi VII. törvény szerint vadgazdálkodási, vadtenyésztési és vadvédelmi tevékenységet folytat, ennek keretében a vele munkaviszonyban álló hivatásos vadászok útján gondoskodik – az éves vadgazdálkodási terv alapján – a vadállomány fenntartásáról,

felméréséről, őrzéséről, a vadászati szerződések megkötéséről és a vadászatok lebonyolításáról. Szerződő felek megállapodtak, hogy a felperes e tevékenységek elősegítése céljából a neki átadott – de az alperesi jogelőd tulajdonában maradó – fácánállományt a vadászterületre történő kihelyezés optimális időpontjáig a saját költségére tartja, gondozza, gondoskodik annak a vadászterületre való olyan kihelyezéséről, hogy az állomány visszavadásztatására minél nagyobb hányadban kerüljön sor. Gondoskodik továbbá az általa beszerzett takarmányokból a teljes vadászterület vadállományának folyamatos etetéséről, vadföld és fácán búvóhely biztosításáról, a vadászatokra hajtókat fogad fel, az alperesi jogelőd által igényelt darabszámban magaslesekkel állít és gondoskodik azok állandó, rendeltetésszerű használatra való alkalmasságáról. Az alperesi jogelőd vállalta, hogy mindezen tevékenységek ellentételezéseként a felperesnek a szerződés 1. számú melléklete szerinti módon kiszámított éves szolgáltatási díjat fizet. Rögzítették, hogy elszámolási szempontból a március 1-től a következő év február végéig tartó időtartamot tekintik egy éves időszaknak. A szerződés hatályát a felek 1997. június 30. napjáig meghosszabbították, majd július 1-jén újabb szerződést kötöttek a 2002. február 28-ig terjedő időszakra, mely a vállalt kötelezettségek és jogosultságok körét illetően lényegében megegyezett a korábbi megállapodással azzal az eltéréssel, hogy a felek a löjegyzékben igazolt teljesítést tekintették a szolgáltatási díj alapjának.

A szerződő felek 2002. február 19-én a szerződés hatályát 2007. február 28-ig meghosszabbították, egyben tartalmát kiegészítették: ebben rögzítették az alperes által vadföld hasznosítása céljából bérelt területeket, a felperes pedig vállalta, hogy a jogszabályi rendelkezésnek megfelelően biztosítja a felsorolt földterületeken a vadbúvóhelyeket, és azt, hogy a földek hasznosítására a vadeltartás sérelme nélkül kerülhessen sor. További követelményt az alperes a földhasznosítást illetően nem támasztott, az esetlegesen megmaradó termésre nem tartott igényt, a felperes ugyanakkor tudomásul vette, hogy szerződéses tevékenységeivel összefüggésben további követeléssel nem élhet.

A felek 2006. április 27-én újabb „vadászatszervezési és vadellátási szolgáltatási” szerződést kötöttek. Ebben rögzítették, hogy az alperes a földtulajdonosi közösség határozata alapján 2007. február 28. napjáig tartó bejegyzett vadászati jogosultsággal rendelkezik a 1... vadászati kódszámú területen, e tevékenysége keretében két fő hivatásos vadászt foglalkoztat teljes munkaidőben.

A vadgazdálkodással kapcsolatos hivatalos ügyek intézésével **(személy neve)**-t a felperes törvényes képviselőjét bízták meg, aki egyben az alperesnél fővadászként állt alkalmazásban. Ez önálló és korlátlan képviseleti jogot biztosított a felperes képviselője részére az eseti vadászati szerződések alperes nevében és javára történő megkötéséhez. Alperes a felperesre engedményezte a vadászatok árbevételét, mint a díjfizetés fedezetét, ide nem értve a vadászati árbevétel azon részét, mely a szerződés alapján az alperest illeti felmerült költségei, illetve saját tevékenységének megállapított hozama fejében. Alperes átengedte továbbá a **(település neve, tanya szám)** alatti vadászati irodaépület, egyéb helyiségek és létesítmények használatát. Vállalta, hogy a vadászati tárgyú vagy ahhoz kapcsolódó – a felperes által készített – pályázatokat a saját nevében benyújtja, az elnyert támogatás teljes összegét a felperes rendelkezésére bocsátja a pályázati cél megvalósításához. Az esetleges vadászati érintettségű elemi kárt a biztosítási

Gf.III.30.469/2013/4. szám

összeg erejéig viseli, a biztosítási összeget a károsodott vagyontárgy helyreállításának, illetőleg pótlásának céljára a bt. részére átengedi. Az alperes vállalta, hogy a felperesi bt. rendelkezésére bocsátja a vadállomány esetleges fertőző betegsége miatti tömeges elhullás és kényszervadászat kapcsán neki járó kártalanítási összeget az állomány pótlása céljából, a vadgazdálkodási tevékenység céljára bérelt földeket a bt. felügyeletére bízva hasznosítja, az ezekre igényelt támogatásokat a felperesnek átadja, továbbá lehetővé teszi számára csökkent értékű takarmányok vásárlását. Ezzel szemben a felperes vállalta, hogy megvalósítja az alperes éves vadgazdálkodási tervét, az általa beszerzett és kiszállított takarmánnyal gondoskodik a teljes vadállomány folyamatos etetéséről, felneveli és a vadászterületre kibocsátja a fácánállományt, gondoskodik a szükséges vadföldről és fácán búvóhelyről, karbantartja a vadászati létesítményeket, gondoskodik azok állandó rendeltetésszerű használatra való alkalmasságáról, az alperes képviselőjében és javára vadászati szerződéseket köt, a vadászatokat megszervezi, vadhajtókat fogad fel, gondoskodik a vadkárigények rendezéséről, lebonyolítja – az alperes képviselőjében – a vadászterület földtulajdonosainak járó bérleti díjak kifizetését, továbbá évente véleményezteteti a vadgazdálkodás szakmai munkáját. A szerződés értelmében mindezek ellentételezéseként éves szolgáltatási díj illeti meg. A felek úgy rendelkeztek, hogy a szerződés 2007. február 28-án megszűnik, ha az alperes a vadászati jogosultságát megtartani nem tudja. Erre az esetre a felperes tudomásul vette, hogy az ezt követő időszak vadászati tevékenysége érdekében költséget csak saját kockázatára vagy az alperes kifejezett írásos kötelezettségvállalása alapján igényelhet, illetőleg olyan költséggel járó kiadást, amely természeténél fogva több év alatt térül meg, csak a felek írásbeli megállapodása alapján teljesíthet.

A szerződések 1992-től 1997. február 28-ig a **2...** kódszámú, 1997. március 1-től 2007. február 28-ig pedig a **3...** kódszámú vadászterület részét képező vadaskerthez kapcsolódtak, mely önálló kódszámmal nem rendelkezett. A 230 hektáros vadaskert jelenleg a **4...** kódszámú vadászterület részét képezi, több elkülönült helyrajzi számú ingatlanból áll, önálló kódszáma nincs.

A szerződéses jogviszony időtartama alatt a felperes a vadaskertben a vaddisznó állományt újrategyepítette és ott különböző vadászati létesítményeket épített ki. A vadaskertben 1993-ban sertéspestis pusztított, melynek következtében a teljes vaddisznó állomány megsemmisítésre került. Az újrategyepítést a felperes végezte, magaslesek, etető- és itatóhelyeket, valamint kutakat létesített. Külön megállapodást kötött az alperesi jogelőddel 1992-ben arra vonatkozóan, hogy a **(település neve, tanya szám)** alatti vadászháznál lévő gépjavító színt felújítja oly módon, hogy a felújításhoz kapcsolódó szakipari munkák költségét az alperesi jogelőd, míg az anyagköltséget a felperes viseli, a beépített anyag elszámolása a szerződéses jogviszony megszűnésekor válik esedékessé. A létesítmény felújítása megtörtént, az 1992. szeptemberében üzembe helyezésre került. Az alperes vadászati jogosultságának 2007. február 28-i megszűnése után a vadaskert továbbra is az alperes birtokában maradt a fenti létesítménnyel együtt.

Az új vadászati jogosult, a **K...** Vadásztársaság 2008. őszén a **(település neve)** Külterület **5.../1** helyrajzi szám alatti 40 hektáros erdőingatlan területen ún. sorköz-művelés elvégzésére tartott igényt a vaddisznó vadászat sikeres megrendezése érdekében. A munkák elvégzését **(személy 2.neve) (település 2.neve)**-i lakos saját traktorral és az alperes által rendelkezésre bocsátott szártörőgéppel, 2008. november 6. és 10. napja között végezte el. A gépi munka ellenértékeként **(személy neve)** 2008. november 14-én 360.000,-Ft-ot fizetett ki átvételi elismervény ellenében **(személy 2.neve)** részére.

A felperes 2007. szeptember – 2008. április vége közötti időszakban az alperes vetőmagüzeméből összesen 100,3 tonna – 20 db mérlegjeggyel igazolt – mennyiségű takarmányt vett át. A vadtakarmánynak alkalmas silózott szemes kukoricát a vadaskerten kívül eső ún. régi fácán telep helyén helyezte el földfelszín alatti betárolással. Későbbiekben ebből biztosították a vadállomány etetését.

Ezen felül 2008. őszén további 110 tonna kukoricát is elvermelt takarmányozás céljából egy másik területen.

A perbeli területen jelenleg vadászati joggal rendelkező **(település neve)**-i Vadásztársaság és alperes között 2009. augusztus 18-án, majd 2011. március 1-jén jött létre szerződés, ez alapján az alperes a vadaskerti ingatlanokon bérvadászati hasznosításra nyert jogot, melyet díj ellenében jelenleg is gyakorol.

A felperes keresete annak megállapítására irányult, hogy a vadaskertben lévő 230 db vaddisznó és 22 db muflon a tulajdonát képezi, egyben kérte, kötelezze a bíróság az alperest e vadállomány kiadására, illetőleg értékének, 36.600.000,- Ft és járulékai megfizetésére. Kérte továbbá kötelezni alperest 15 db magasles, 3 db fűrt kút és egy betonlapú etetőhely, mint értéknövelő beruházások, összesen 2.050.000,-Ft értékben történő megtérítésére, valamint egy mobil itatórendszer és 110 tonna kukorica kiadására vagy – ennek elmaradása esetén – 5.300.000,-Ft és járulékai megfizetésére.

A per során bejelentett keresetfelemelés nyomán mindezekon felül 4.828.964,-Ft megfizetését igényelte, melyből 360.000,-Ft az általa – alperes helyett – kifizetett sorköz-művelés költség, 1.295.800,-Ft a régi fácántelep helyén betárolt 100 tonna takarmány ellenértéke, 1.973.164,-Ft a 2008. és 2009. évi területalapú támogatások és gázolaj jövedéki adó visszatérítése, 1.000.000,-Ft a vadászháznál lévő gépjavító színbe beépített anyag ellenértéke, 200.000,-Ft pedig a vadászterület kialakítása során egyes földtulajdonosoknak kifizetett anyagi ellenszolgáltatás tett ki.

Keresetét elsődlegesen a Ptk. 452. §-a alapján alkalmazandó 1996. évi LV. törvény (Vt.) 9. § (4) bekezdésére és 16. § (3) bekezdésére, míg másodlagosan a Ptk. 361. § (1) bekezdésére alapította. Kifejtette, a felek között alhaszonbérleti szerződések jöttek létre, ezért a vadászati hatóság deklaratív jellegű nyilvántartásától függetlenül felperes minősült vadászati jogosultnak, következésképpen a vadaskertben tartott vadállomány az ő tulajdonát képezi, míg a vadászati létesítmények tekintetében az alperest elszámolási kötelezettség terheli. Nem vitatta, hogy a vadászati jogosult jelenleg már a **(település neve)** Földtulajdonosok Vadgazdálkodó Vadásztársasága, vele szemben azonban igényt érvényesíteni nem kívánt, mivel – előadása szerint – ebben az időszakban is ténylegesen az alperes gondoskodott a vadállományról.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Vitatta valamennyi felperesi

Gf.III.30.469/2013/4. szám

követelés jogalapját és összecszerűségét. Mindezekon túlmenően beszámítási kifogást is előterjesztett a per első szakaszában, és arra az esetre ha a bíróság a felperes követelését megalapozottnak találná, a 2008. november 22-én, valamint 2009. január 3-án lebonyolított vaddisznó vadászaton a vadaskertben elejtett, összesen 124 db vaddisznó értékét kérte megtéríteni.

Az elsőfokú bíróság a per korábbi szakaszában meghozott 73/l. számú végzésével a keresetfelemelést eljárásjogi okból a Pp. 146/A. § (1) bekezdésére, valamint a Pp. 147/A. § (1) bekezdésére hivatkozással érdemi vizsgálat nélkül elutasította és ugyanezen indokokból nem találta lehetségesnek alperes beszámítási kifogásának érdemi elbírálását sem. A bíróság 73. számú ítéletével a további keresetet elutasította.

A felperes ítélet és a végzés elleni fellebbezésére, valamint az alperesi csatlakozó fellebbezésre tekintettel lefolytatott másodfokú eljárásban a Szegedi Ítéltábla Gf.IV.30.085/2013/7. számú részítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részítéletnek tekintette, azt részben megváltoztatta és a felperest terhelő le nem rótt elsőfokú eljárási illeték összegét 810.000,-Ft-ra leszállította, egyebekben az elsőfokú bíróság keresetet elutasító részítéletét helybenhagyta. A felemelt keresetet, valamint a beszámítási kifogást elutasító 73/l. számú elsőfokú végzést hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot ebben a keretben újabb eljárásra és újabb – a keresetet érdemben elbíráló – határozat hozatalára utasította.

Utóbbi rendelkezése indokaként kifejtette, hogy az érdemi vizsgálat nélküli elutasítás alapjául szolgáló Pp. 147/A. §, a 2010. évi CLXXXIII. törvény 178. §-ának módosító rendelkezése folytán került a Polgári perrendtartásba, ezt a szabályt azonban csak a 2011. március 1. napja után indult eljárásokban kell alkalmazni. Az ítéltábla megállapította, hogy jelen eljárás ezt megelőzően 2010. április 9-én indult, így jelen perben nem alkalmazható az az eljárási szabály, mely alapján az elsőfokú bíróság érdemi vizsgálat nélkül utasított el igényeket, ezért e tekintetben az eljárás megismétlése indokolt.

A peres felek közötti jogviszonyt értékelve megállapította, hogy az a Pp. 452. § (1), (2) bekezdéseiben rögzített a haszonbérleti jogviszonynak megfelelő tartalommal jött létre. Külön kitért arra is, hogy az alperesnél fővadászként munkaviszonyban álló felperesi beltág tevékenységét tekintve kettős minőségben járt el: egyfelől az alperes nevében ellátta a vadgazdálkodási teendőket, vezette a hatósági szempontból lényeges nyilvántartásokat, közreműködött a vadállomány létszámának nyilvántartásában, másfelől a felperes beltágjaként az alhaszonbérelő érdekeinek megfelelően is tevékenykedett. Az ítéltábla a fentiekből kiindulva észlelte azonban, hogy a szerződések időszakában hatályos 1961. évi VII. törvény (Evt.) 32. § (1) és (2) bekezdése a vadászati jog alhaszonbérletbe adását kizárta azzal, hogy a jogszabályban megjelölt vadászatra jogosultak számára megtiltotta a vadászati jog másra történő átruházását. Mindezek következtében megállapítható, hogy a perbeli szerződés jogszabályba ütközik, az a jogszabály megkerülésére irányult. A perbeli

esetben az érvénytelenség jogkövetkezményeként a szerződés határozathozatalig történő

hatályossá nyilvánítását találta megfelelő jogi megoldásnak. Ezzel kapcsolatban kifejtette, hogy ilyen esetben a bíróság a bekövetkezett tények, az előállott helyzet alapján ex nunc hatállyal, a jövőre nézve rendezi a felek jogviszonyát és rendelkezik az esetleg ellenszolgáltatás nélkül maradó szolgáltatás ellenértékének elszámolásáról. Erre a megoldásra tipikusan akkor van szükség, ha a szerződés alapján az egyik fél már teljesített, az ellenszolgáltatás teljesítésére azonban még nem, vagy nem teljes mértékben került sor. Pénzbeli megtérítés ugyanis csak akkor történhet, ha ennek hiányában a másik fél jogalap nélkül gazdagodna. A hatályossá nyilvánítás mellett történő elszámolás kapcsán a felperes a 2007. február 28. napjáig általa elvégzett, de meg nem térült beruházásai ellenértékére tarthatott igényt, erre azonban csak az 5 éves általános elévülési időn belül van lehetőség, mivel az érvénytelenség jogkövetkezményei csak az elévülés korlátai között vonhatók le (Legfelsőbb Bíróság (Kúria) 1/2010. (VI.28.) PK véleményének 2., 4-6. pontjaihoz fűzött indokolás).

Az elsőfokú bíróságnak a felek közötti jogviszony fenti szempontú megítéléséből kiindulva kellett a még per tárgyát képező három kereseti kérelmet a folytatódó perben elbírálnia. Ennek során a felperes keresetét pontosította, azt összesen 4.478.574,-Ft járulékai tekintetében tartotta fenn. Ebből 360.000,-Ft összegű követelést az alperes helyett harmadik személlyel elvégeztetett és annak részére felperes által megfizetett sorköz-művelési költséget igényelte. Jogalap nélküli gazdagodás címén 3.139.500,-Ft-ot arra tekintettel követelt, hogy 100 tonna szemes kukorica takarmányt az alperes vetőmag üzeméből a saját nevére kiállított mázsajegyekkel igazolt minőségben és mennyiségben az ún. régi fácánteleg helyén föld alatti tárolással elhelyezett. Ezzel kapcsolatban előadta, hogy a betárolt takarmány a helyszínről eltűnt, azt utóbb alperes felhasználta, a vadállománnyal feletette.

A kereset harmadik követelési tétele a vadászháznál lévő gépjavító színbe beépített építési anyag ellenértéke, melyet szakértői bizonyítás alapján 979.074,-Ft összegben jelölt meg. E körben hangsúlyozta, hogy a felek közötti szerződés 2007. február 28-i megszűnése folytán esedékessé vált a felek ezzel kapcsolatos elszámolása.

Az alperes fenti kereseti kérelmek vonatkozásában is a kereset elutasítását kérte. A sorköz-művelési munkával kapcsolatban előadta, hogy azt külső vállalkozótól az alperes rendelte meg és **(személy neve)** felperesi beltág (akkor még alperessel munkaviszonyban álló fővadász) személy szerint fizette ki az ellenértéket. Hangsúlyozta, hogy vagyoni előnyhöz nem az alperes jutott, legfeljebb az akkor vadászati jogosultsággal rendelkező **K... Vadásztársaság**.

A 100 tonna mennyiségű takarmány ellenértékével kapcsolatos követelésekre vonatkozóan előadta, hogy a takarmány kihelyezésére a felek közötti szerződéses jogviszony megszűnése után akkor került sor, amikor az új vadászati jogosult bejegyzése még nem is történt meg. A vadaskerten kívüli területen elhelyezett takarmány egyébként az alperes birtokába sem került, azt nem alperes hasznosította. Megjegyezte, hogy a takarmány elvitelének lehetőségétől alperes a felperest nem zárta el.

A gépjavító színbe eszközölt beruházás tekintetében a követelés elévülésére

hivatkozott. Másodlagos ellenkérelemként beszámítási kifogást is előterjesztett, ezzel kapcsolatban a vadaskertben 2008. november 22-én, valamint 2009. január 3-án megrendezett vadászatok során kilőtt vaddisznók értékével kapcsolatban felmerült felperesi megtérítési kötelezettséget kérte a keresettel szemben figyelembe venni.

Az elsőfokú bíróság ítéletével 1.192.213,-Ft és járulékaik erejéig marasztalta felperes javára alperest, míg ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

A sorköz-művelési költség megtérítése iránti felperesi igényt jogalap nélküli gazdagodás címén teljes egészében megalapozottnak ítélte, mivel a tanúvallomások értékelése nyomán, a tanúbizonyítás eredményéből arra a következtetésre jutott, hogy e tekintetben az alperes megtérítési kötelezettsége felperes felé fennáll. Mindezek alapján megállapíthatónak találta azt is, hogy az átvételi elismervényen kifizetőként szereplő **(személy neve)** a felperesi betéti társaság részéről járt el, a vállalkozói díjat tehát felperes fizette meg, jöllehet a munkák elvégzését az alperes határozta el és rendelte meg.

A 100 tonnás takarmány mennyiség tekintetében azon tényállási adatokra hivatkozott, melyek szerint a takarmány kihelyezésére a vadaskerten kívüli területre és a felek közti szerződéses jogviszony megszűnése után került sor, a kihelyezésre külön megállapodást a felek nem kötöttek, a takarmány pedig nem is került alperes birtokába, annak alperesi felhasználása sem igazolt. Mindezek alapján a rendelkezésre álló peradatok mérlegelésével az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a keresetben megjelölt fenti mennyiségű takarmány ellenértékével jogalap hiányában nem terheli elszámolási kötelezettség alperest.

A gépjavító színnél eszközölt beruházás megtérítését szakvélemény alapján 832.213,-Ft erejéig találta megalapozottnak.

A beszámítási kifogással kapcsolatban megállapította, hogy a két vadászat megjelölt időpontjaiban az alperes már nem rendelkezett vadászati jogosultsággal, így az Evt. 9. § (4) bekezdése alapján a kilőtt vad tulajdonára jogot nem formálhatott, ezzel kapcsolatban a felperes felé jogalap hiányában beszámítás útján sem érvényesíthet igényt.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, kérve annak részbeni megváltoztatását és az alperesi marasztalás további 2.022.800,-Ft és járulékaival történő felemelését. A felperesi fellebbezés tárgya kizárólag a 100 tonna mennyiségű, a vadászterületre 2008. tavaszán betárolt szemes takarmány ellenértéke volt. A követelés jogalapját illetően hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróságnak a felelős őrzés szabályaiból kellett volna kiindulnia, figyelemmel arra, hogy az alperes területére történő kihelyezés ténye megállapítható. A Ptk. 197. § (1)-(3) bekezdései alapján pedig az értékesítésből befolyt összeg, vagy a dolog felhasználása esetén a felelős őrzés költségeinek levonása nyomán a tényleges ellenérték továbbra is a jogosultat, tehát felperest illeti. Az alperes a vadállománnyal utóbb feletette a takarmányt, így a fenti jogszabályi rendelkezések értelmében az alperest elszámolási kötelezettség terheli annak ellenértékével felperes felé. Az

ellenérték összegét 2008. decemberi, novemberi tőzsdei árak átlagából kiindulva, szárítatlan kukoricára vonatkozó további csökkentéssel 2.022.800,-Ft-ban határozta meg.

A felperesi fellebbezés ismeretében az alperes csatlakozó fellebbezéssel élt, melyben a

360.000,-Ft összegű sorköz-művelési költséggel kapcsolatos marasztalás tekintetében kérte az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását és a kereset elutasítását. Hangsúlyozta, hogy jogalap nélküli gazdagodásra a felperes nem hivatkozhat, lévén, hogy alperes nem jutott vagyoni előnyhöz az ezzel kapcsolatos munkák elvégzése nyomán, hanem legfeljebb az akkor vadászati joggal rendelkező **K...** Vadásztársaság számára volt a szolgáltatás előnyös. Utalt arra, hogy a felperes által szervezett vadászat lebonyolítása érdekében volt szükség a fasorok közti aljnövényzet ritkítására. Vitatta azt is, hogy a munkák elvégzését alperesi részről rendelték meg, állítása szerint az ezzel kapcsolatos tanúbizonyítást helytelenül értékelte az elsőfokú bíróság. Külön hangsúlyozta, hogy ezt a következtetést a munkákat ténylegesen elvégző **(személy 2.neve)** tanúvallomása sem támasztotta alá, aki a megrendelő személyét nem tudta megnevezni, sem azt, hogy az utóbb már fel nem lelhető számlát pontosan kinek a részére állította ki. Megjegyezte továbbá, hogy a felperes által bizonyítékként csatolt átvételi elismervényen a felperes félként nem szerepel, így az sem igazolt, hogy a felperesi betéti társaság vagyonának terhére történt a kifizetés.

A fellebbezés és a csatlakozó fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a Szegedi Ítéltábla részítélete nyomán még elbírálandó kereseti követelések tekintetében a szükséges bizonyítást lefolytatta, és a bizonyítékok okszerű mérlegelése nyomán megalapozott ítéletet hozott, az ítéltábla az elsőfokú ítéletben kifejtett indokokkal is egyetért.

A felperes fellebbezése egyetlen kereseti kérelmet érintett, mely az ún. régi fácántelep helyén 2008. év végén betárolt 100,3 tonna takarmány ellenértékének megtérítésére irányult. Ezen kereseti követelés elbírálása során döntő jelentősége van annak a körülménynek, hogy a takarmánykiszállítás 2008. év végén, tehát jóval a peres felek közötti jogviszony 2007. február 28-i megszűnése után történt. Lényeges, nem vitatott tényállási elem az is, hogy ekkor már nem az alperes, hanem a **K...** Vadásztársaság volt a vadászatra jogosult az adott területen, így a takarmány vadállománnyal történő feletetése nyomán alperesi gazdagodás nem következhetett be. Ezúton vagyoni előnyhöz alperes nem jutott, így a Ptk. 361. § (1) bekezdésében írt konjunktív törvényi feltétel hiányában fentiekkel kapcsolatos igényt felperes ezen a jogcímen nem érvényesíthet alperessel szemben. A fellebbezésben hivatkozottakkal ellentétben az alperes felelős őrzőnek sem tekinthető, hiszen a vadaskerten kívül eső, olyan területre történt a betárolás, mely ingatlanra vonatkozóan jogosultság az alperest már nem illette. A fellebbezéssel érintett takarmány tehát nem került az alperes birtokába, a Ptk. 196. § (1)-(3) bekezdésében rögzített felelős őrzői jogok és kötelezettségek nem illették. Az elsőfokú bíróság ezért megalapozottan utasította el jogalap hiányában ezen kereseti kérelmet.

Gf.III.30.469/2013/4. szám

A csatlakozó fellebbezéssel érintett sorköz-művelés költségével kapcsolatban alperes azt emelte ki, hogy a felperes ezen követelésének jogcímét lényegében nem tudta megjelölni, és vitatta a mögöttes jogcímként hivatkozott jogalap nélküli gazdagodás fennálltát is. Előadta, hogy alperes a sorköz-művelés elvégzésével vagyoni előnyhöz nem jutott,

felperes rovására ezzel nem gazdagodott. Tényként megállapítható, hogy a 6/F/1. alatt csatolt okirat megfelelően igazolja, hogy a 2008. novemberében elvégzett munka 360.000,-Ft összegű ellenértékét **(személy 2.neve)** részére **(személy neve)** fizette ki, aki ekkor a felperes beltagja, de egyúttal az alperessel munkaviszonyban álló hivatásos vadász is volt. A per során meghallgatott tanúk, **(személy 3.neve)**, **(személy 4.neve)** és **(személy 2.neve)** vallomását értékelve, mérlegelve helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a jelzett munka elvégzésére az alperes vezetősége egyetértésével került sor, igazgatósági ülésen döntöttek arról, ha az alperesi társaság saját gépekkel nem tudja elvégezni a nem vitásan őt terhelő erdőművelési munkát, akkor külső vállalkozó bevonása indokolt **((személy 4.neve)** alperes akkori termelési igazgatójának tanúvallomása 3.G.40.038/2013/6. számú jegyzőkönyv 4. oldal). Ilyen peradatok ismeretében okszerűen következtetett az elsőfokú bíróság arra, hogy **(személy 5.neve)** az alperes nevében eljárva adott megrendelést **(személy 2.neve)**nek a munkavégzésre, ugyanakkor a vállalkozói díj kifizetése nem az alperes részéről történt. Az alperes ezáltal jogalap nélkül gazdagodott akkor, amikor helyette – megbízás nélkül – a felperes a vállalkozói díjat kiegyenlítette.

A per főtárgya tekintetében helyes elsőfokú ítéleti rendelkezések pontosítása csak a késedelmi kamat mértékének meghatározását illetően vált szükségessé. Az építmények tervezésével és kivitelezésével kapcsolatos egyes viták rendezésében közreműködő szervezetről és egyes törvényeknek az építésügyi lánc tartozások megakadályozásával, valamint a késedelmes fizetésekkel összefüggő módosításáról szóló 2013. évi XXXIV. törvény 14. § (2) bekezdése 2013. július 1. napjától módosította a gazdálkodó szervezetek közötti szerződések késedelmes teljesítése esetén fizetendő késedelmi kamat mértékére és számítására vonatkozó Ptk. 301/A. §-át és a Ptk. 301. § (2) bekezdését. Ezek a szabályok azonban a 2013. július 1. napja után kötött szerződések esetében irányadók, mivel a jogalkotásról szóló 2010. évi CXIII. törvény (Jat.) 15. § (1) bekezdés a) pontja biztosítja, hogy a hatálybalépést követően megkötött szerződésekből, illetve szerződésen kívül keletkezett kötelemlékekből eredő pénzkövetelésre lehessen csak a módosított kamat mértékét alkalmazni. A Jat. 15. § (2) bekezdés a) pontjából adódóan a módosítások ún. felmenő rendszerben, a jövőre nézve alkalmazandóak (2013. évi XXXIV. törvény 10. §-ához fűzött miniszteri indoklás, valamint a BDT 2013/11. számának Fórum rovatában megjelent tanulmány).

A fentiek alapján az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, megfellebbezett rendelkezését pedig azzal a pontosítással hagyta helyben, hogy a marasztalási összeg után a késedelmi kamat mértékének és

-10-

számításának 2013. július 1. napjától történő megváltozására vonatkozó rendelkezést mellőzte (Pp. 253. § (2) bekezdés).

A felperes fellebbezése, valamint az alperes csatlakozó fellebbezése egyaránt alaptalannak bizonyult, a magasabb összeg tekintetében pervesztes felperes köteles arányos másodfokú eljárási költséget fizetni alperesnek (Pp. 81. § (1) bekezdés). Az alperest megillető ügyvédi munkadíj összegét az ítélet tábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pont, valamint (5) és (6) bekezdése alapján állapította meg.

A felperes eredménytelen fellebbezése folytán köteles megfizetni az államnak – külön felhívásra – az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket (6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés, 15. § (1) és (3) bekezdés).

Az alperes elmulasztotta leróni csatlakozó fellebbezésére az 1990. évi XCIII. törvény 46. § (4) bekezdése szerinti mértékű fellebbezési eljárási illetéket, ezért ennek pótlólagos, leletezés terhe melletti megfizetésére köteles (Itv. 74. § (2) bekezdés).

S z e g e d, 2014. április hó 24. napján

Dr. Mányoki Zsolt sk.
a tanács elnöke

Dr. Dobler László sk.
előadó bíró

Dr. Gaálné dr. Jobbágy Ildikó sk.
táblabíró